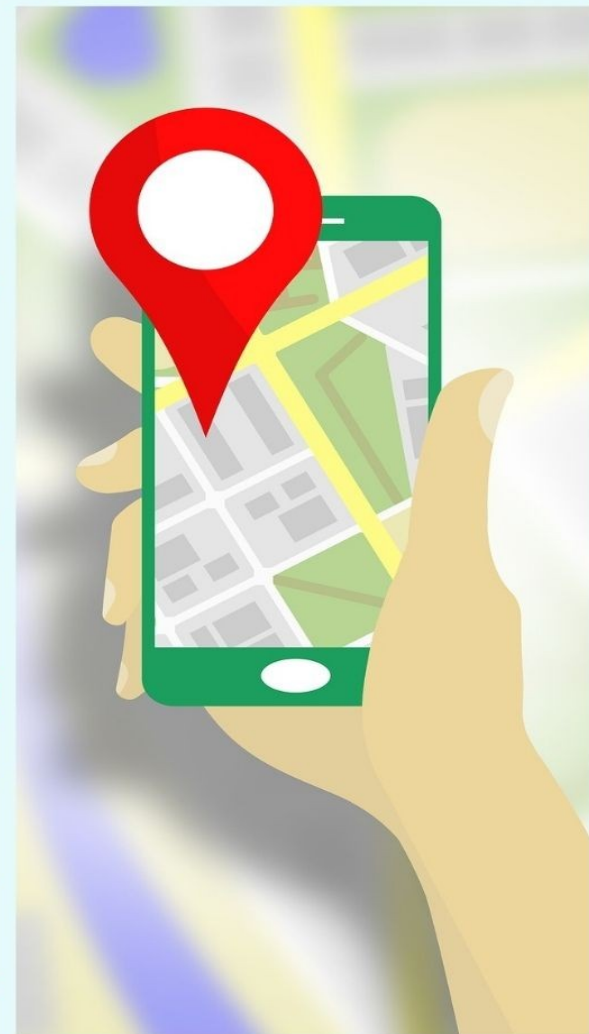
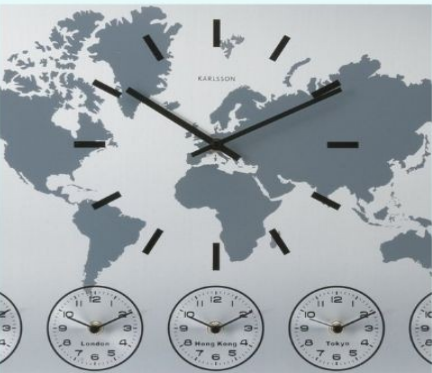
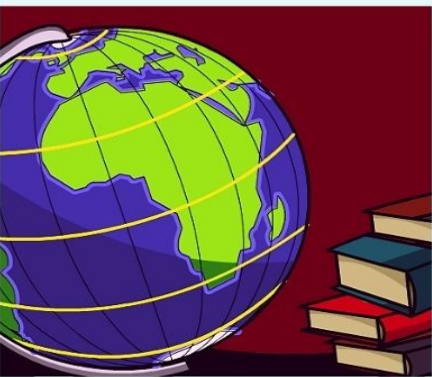

BAŞLARKEN

(ÖRNEK OLAY) KAYIP DAĞCILAR

İzmir'in Ödemiş İlçesi'ndeki Bozdağ'da kullanılmayan kayak tesislerinin de bulunduğu alanda, cumartesi ve pazar günü İdadik Kış Dağcılığı Şenliği, düzenlendi. İki gün süren şenlikte, eğitimlerin ardından bazı dağcılar, zirveye tırmanışa geçti. Sabah erken saatlerde tırmanışa geçip zirveye ulaşan dağcılar, öğle saatlerinde havanın kapanması ve fırtına belirtisi vermesi üzerine geri döndü. Bu sırada karşılaştıkları diğer tırmanış yapan dağcılara da havanın kötü olduğu yönünde uyarılarda bulundu.

Ancak bu uyarıları dinlemedikleri ileri sürülen 54 dağcıdan 19'u zirve tırmanışını sürdürdü. Zirveye çıkıp geri dönüş yolunda yoğun sise ve tipiye yakalanan 19 dağcı mahsur kaldı. Yollarını bulamayınca da, dağcılar donmamak için iki kayalık arasına sığınarak, yardım istedi.

19 dağcıya yaklaşık 15 saat sonra ulaşıldı. Kurtarma ekibindeki doktorun yaptığı ilk kontrollerde dağcılarının sağlık durumlarının iyi olduğu açıklandı.

Dağda mahsur kalan ekiplerin arasında siz de yer alıyor olsaydınız öncelikli olarak ne yapardınız?

.....

.....

Şenlikte verilen dağcılık eğitimi süresi sizce yeterli midir?

.....

.....

Zirve dönüşünden dönen dağcılarının uyarılarını, diğer dağcılarının dinlememelerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

.....

.....

Coğrafya dersinde öğrenilen bilgiler hayat kurtarabilir mi?

.....

.....

Koordinat sistemini günlük hayatımızda hangi alanlarda kullanmaktayız?

.....

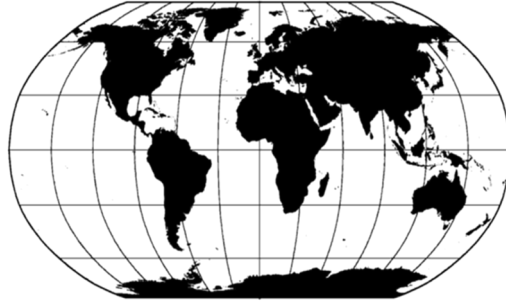
.....

Sınıfta gönüllü olacak iki öğrenciden akıllı telefonlarını çıkarmaları ve bir öğrenciden konum özelliğini kullanarak arkadaşına okulun konumunu atması istenebilir. Elde edilen bilgiler incelenerek konu ile bağdaştırılır.

KONUM NEDİR?

Konum Nedir?

Bir varlığın yerküre üzerindeki adresidir. Dünya üzerindeki bir yerin Ekvator ve Greenwich'e göre konumuna **mutlak konum** adı verilmektedir. Mutlak konum; Enlem ve boylam dereceleriyle ifade edilir.

Dünya üzerindeki bir yerin kıtalara ,denizlere boğazlara, ülkelere, ticaret yollarına,geçitlere,deniz yollarına, yükseltilere, yer şekillerine,yer altı zenginliklerine göre ifade edilmesine **göreceli konum** adı verilir.

Coğrafi Konum

Mutlak Konum / Matematik

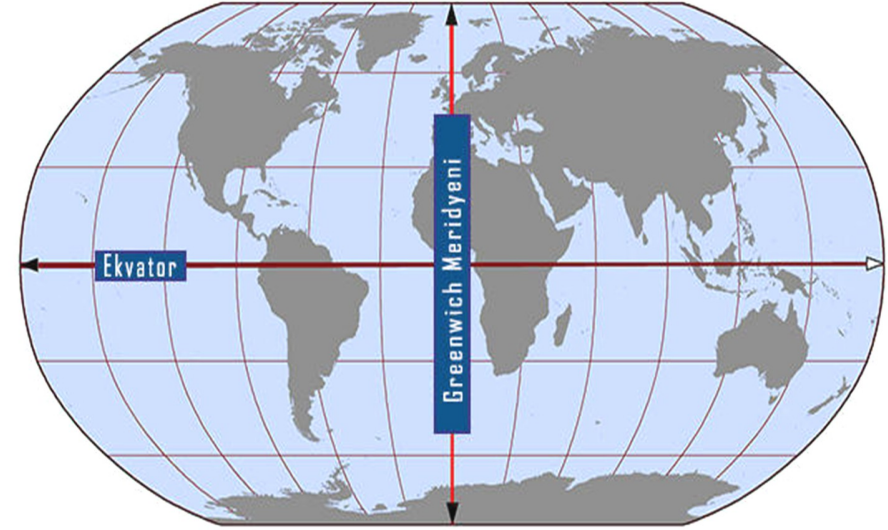
Göreceli Konum / Özel

Coğrafi Koordinat Sistemi Nedir?

Coğrafi koordinat sistemi, dünya üzerindeki bir yerin konumunu (zaman ve yere ait özelliklerini) belirleyebilmek amacıyla oluşturulmuştur. Bu sistem, teknolojik gelişmelerin etkisiyle insanların günlük yaşamına yenilikler katmış ve günlük yaşamı kolaylaştırmıştır.

Coğrafi koordinat sistemi; günümüzde cep telefonlarındaki yer bildiriminde, araçlardaki navigasyon sistemlerinde (yol kılavuzu), hava ve deniz ulaşımında hareket rotalarının belirlenmesinde, savunma sanayisinde vb. pek çok alanda kullanılmaktadır.

Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönüş hareketi sırasında dönmeyen, hareketsiz noktalara **kutup** adı verilir. Dünya'nın en kuzey uç noktası **Kuzey Kutup Noktası**, en güney uç noktası **Güney Kutup Noktası**'dır. Dünya'yı kuzey ve güney olmak üzere iki eşit kısma ayıran en büyük paralel dairesine de **Ekvator** denir.

Ekvator çizgisine paralel uzanan ve meridyenlerin dik kesen hayali dairelere **paralel** adı verilmektedir. İki kutup noktası arasında uzanan ve paralelleri dik olarak kesen yarım dairelere de **meridyen** adı verilir.

Kutup noktaları ile Ekvator çizgisi esas alınarak **paralel ve meridyenler**, bu paralel ve meridyenlerin bir araya gelmesiyle de **coğrafi koordinat sistemi** oluşmuştur.

PARALEL NEDİR?

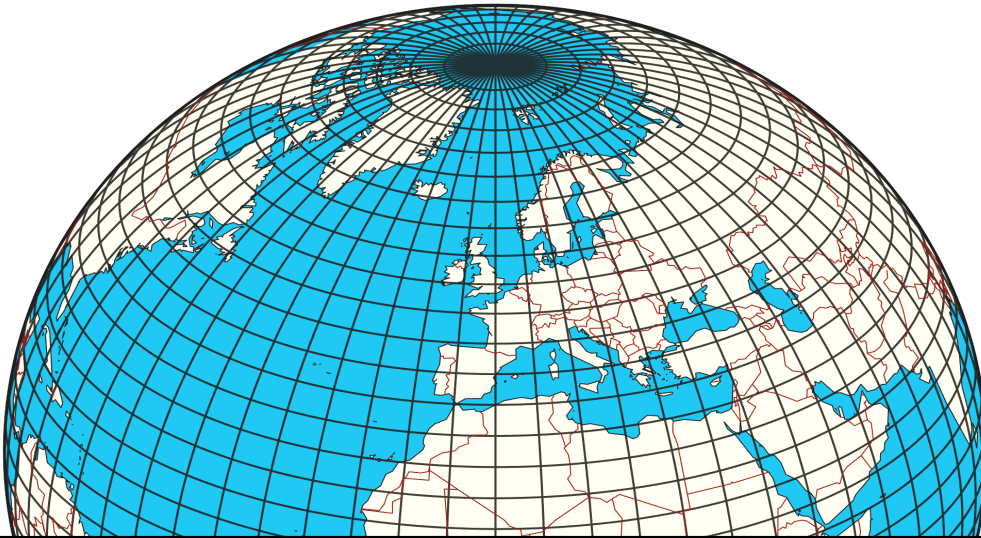
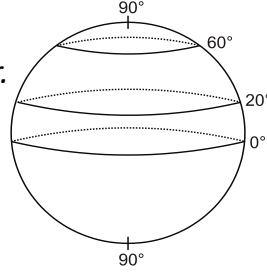
Paralel:

Ekvator çizgisine paralel uzanan ve meridyenlerin dik kesen hayali dairelere **paralel** adı verilmektedir.

Paralellerin Özellikleri Nelerdir?

- # Ekvatora paralel olarak uzanan hayali çemberlerdir.
- # Başlangıç paraleli 0° ekvatordur.
- # Ekvator en uzun paralel dairesidir.(40.076 km)
- # Paraleller 1° aralıklarla çizilmektedir.
- # Paralellerin dereceleri ekvatordan kutuplara doğru artar.
- # 90 tane kuzeyde 90 tane güneyde toplam 180 tane paralel vardır.
- # Paralellerin boyları ekvatordan kutuplara doğru gittikçe kısalır.
- # Ardışık iki paralel arası her yerde 111 km'dir.
- # Bazı paralellerin özel isimleri vardır.(Dönence,Kutup Dairesi,Kutup Noktası,Ekvator)

MERİDYEN NEDİR?

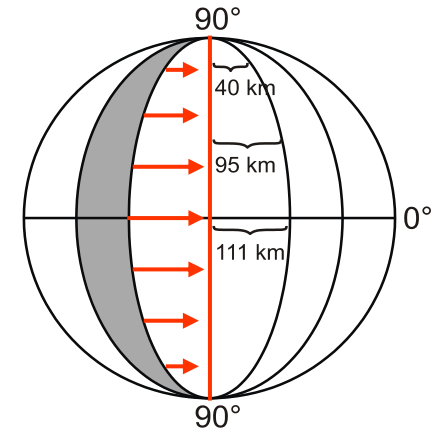
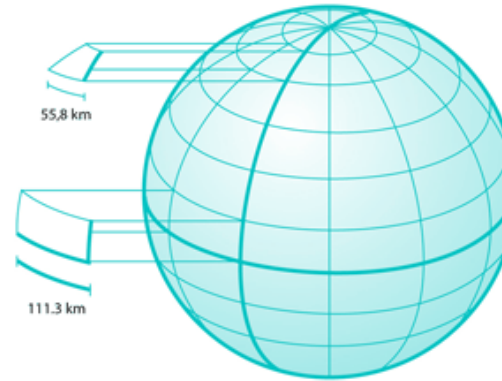
Meridyen:

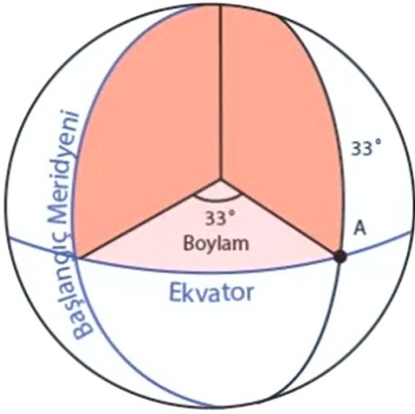
İki kutup noktası arasında uzanan ve paralelleri dik olarak kesen yarım dairelere **meridyen** adı verilir.

Meridyenlerin Özellikleri Nelerdir?

- # Ekvatoru dik olarak kesen kutuplarda birleşen yarım çemberlerdir.
- # Başlangıç paraleli 0° Greenwich'tir.
- # Meridyenlerin uzunlukları eşittir.
- # Meridyenler 1° aralıklarla çizilmektedir.
- # 180 tane doğuda 180 tane batıda toplam 360 meridyen vardır.
- # Aynı meridyen üzerinde yer alan noktaların yerel saatleri eşittir.
- # İki meridyen arası kuş uçuşu mesafe kutuplara doğru gittikçe azalır.
- # Ardışık iki meridyen arasında her yerde 4 dk'lık zaman farkı bulunur.
- # Her meridyenin bir de anti meridyeni vardır.Her meridyenin tam karşısına denk gelen ve onu tam bir çembere tamamlayan meridyene anti meridyen denir. 135° D meridyeninin anti meridyeni 45° B'dır. 91° B meridyeninin anti meridyeni 89° D' dur.

Boylam Nedir?

Yeryüzündeki herhangi bir noktanın Greenwich'e olan uzaklığının açı cinsinden değeridir. Boylam derece (°) dakika (') ve saniye (") cinsinden ifade edilir. Boylam daha çok yerel saat hesaplarında kullanılır.

Boylamın Etkileri Nelerdir?

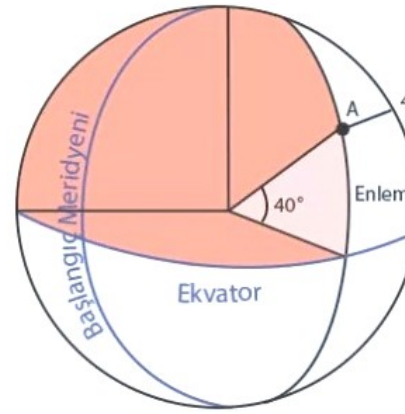
Boylamın etkileri yerel saat hesaplamalarında ve mutlak konum tespitiinde karşımıza çıkmaktadır.

Aynı boylam üzerinde yer alan merkezlerin ortak özellikleri nelerdir?

- Yerel saatleri,
- Gölge boyunun en kısa olduğu an,
- Saat dilimleri,
- Öğle vakitleri,
- Başlangıç meridyeni ile olan zaman farkı,
- Ekinoks tarihlerinde güneşin doğuş ve batış saatleri aynıdır.

Aynı boylam üzerinde yer alan merkezlerin başlangıç meridyenine olan gerçek uzaklığı aynı değildir. Dünyanın geoit (küresel) şeklinden dolayı kutuplara doğru gittikçe meridyenler arasındaki mesafe daralmaktadır. Sadece ekvator üzerinde iki meridyen arasındaki mesafe 111km'dir. Kutuplara doğru gidildikçe bu değer azalmaktadır.

Enlem Nedir?

Yeryüzündeki herhangi bir noktanın Ekvator'a olan uzaklığının açı cinsinden değeridir. Enlem derece (°) dakika (') ve saniye (") cinsinden ifade edilir.

Enlem bir noktayı ifade ederken, paralel bir çemberi ifade eder.

Enlemin Etkileri Nelerdir?

Enlem etkisine bağlı olarak ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe; Güneş ışınlarının düşme açısı küçülür.

Güneş ışınlarının tutulma oranı ve atmosferde aldığı yol uzar.

Sıcaklık azalır.

Yer çekimi artar

Tuzluluk oranı azalır.

Cisimlerin gölge boyu uzar.

Dünya'nın çizgisel hızı azalır.

Güneşin doğuş ve batış süreleri uzar.

Kalıcı kar alt sınırı deniz seviyesine iner.

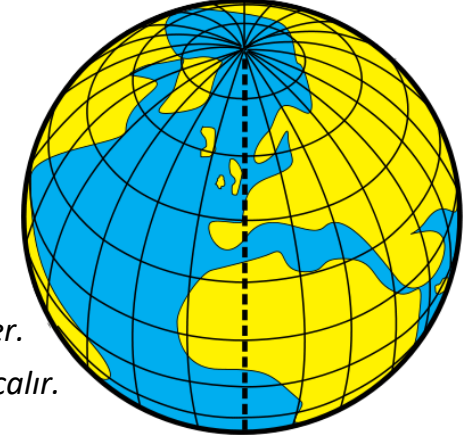
Tarım, orman ve yerleşme üst sınırı alçalır.

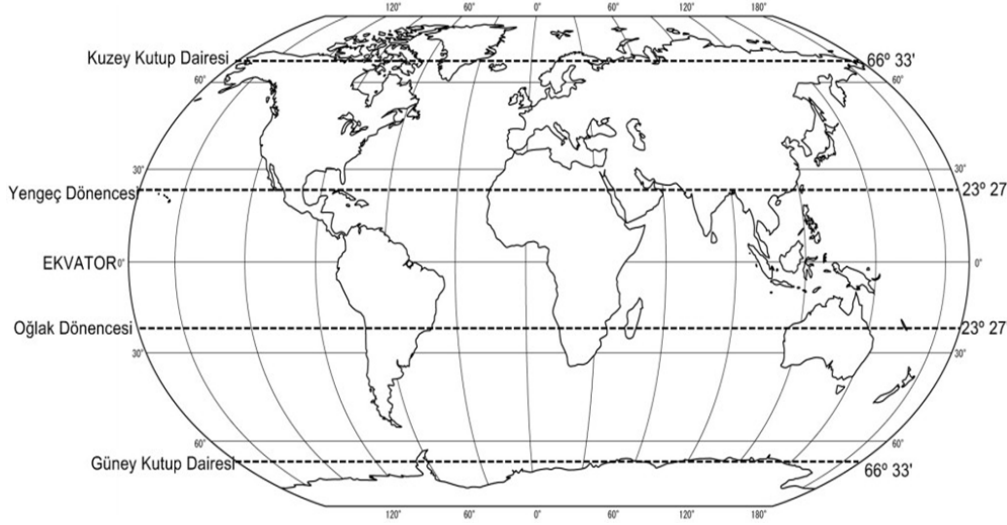
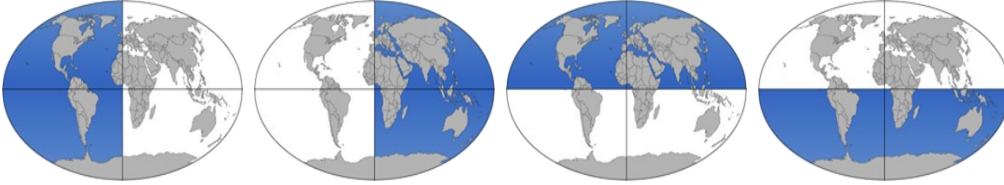
Gece ve gündüz süre farkı artar.

İklimler, bitki örtüleri, tarım ürünleri, ve toprak türleri farklılaşır.

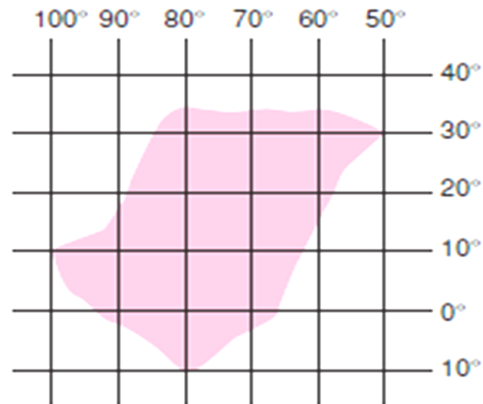
Aynı enlem üzerinde yer alan merkezlerin ortak özellikleri nelerdir?

Aynı enlem üzerinde yer alan merkezlerin ; ekvatora olan uzaklıkları, çizgisel hızları, tan ve gurup süreleri, matematik iklim kuşakları, gece gündüz süre farkları aynıdır.

Özel Enlemler Hangileridir?**Koordinatları Eksik Verilen Merkezlerin Yarımküreleri Nasıl Bulunur?**

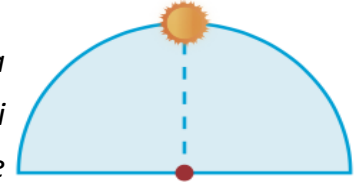
Koordinatları verilen bir yerin hangi yarımkürede olduğunu bulmak için enlem ve boylam derecelerinin artış-azalış yönlerine bakmak gerekir.

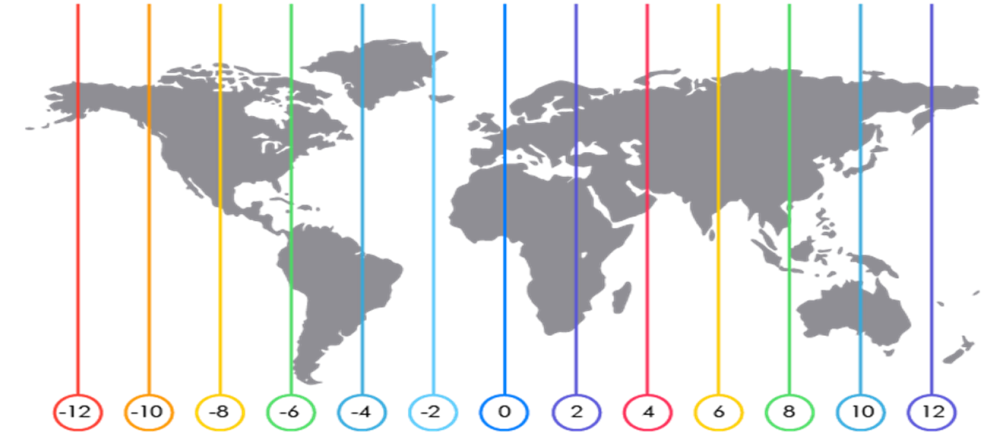
- # Artış yönü sola doğru ise verilen nokta Batı Yarım Kürede,
- # Artış yönü sağa doğru ise verilen nokta Doğu Yarım Kürede,
- # Artış yönü yukarı doğru ise verilen nokta Kuzey Yarım Kürede,
- # Artış yönü aşağı doğru ise verilen nokta Güney Yarım Kürededir.

Yerel Saat Nedir?

Bir noktada güneşin gökyüzündeki konumuna göre belirlenen saattir. Yeryüzündeki herhangi bir noktada güneşin en tepede olduğu, gölge boyunun en kısa olduğu ana öğle vakti denir ve saat 12:00 kabul edilir. Dünyanın kendi eksenini etrafındaki dönüş yönünden dolayı doğuda yer alan merkezlerde yerel saat daha ileridir.

Uluslararası Saat Dilimleri Nedir?

Uluslararası ilişkilerin daha sağlıklı yürütülebilmesi için uluslararası saat dilimleri belirlenmiştir. Dünya üzerinde 24 tane saat dilimi bulunmaktadır. Türkiye ikinci ve üçüncü saat dilimleri arasında yer almaktadır.

Ulusal (Ortak) Saat Nedir?

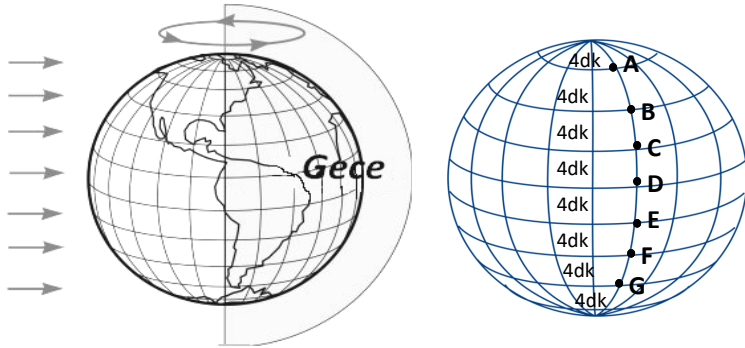
Ülke içerisinde geçen herhangi bir boylamın yerel saatinin tüm ülkede kullanılmasına ortak saat denir. Ülkemizde tek ulusal saat kullanılmaktadır. (45° D 1gıdır/ 3.saat d.) Doğu Batı doğrultusunda geniş olan ülkeler (Rusya, Avustralya, ABD, Kanada) birden fazla ulusal saat kullanırken; Doğu Batı genişliği az olan ülkeler (Türkiye, Yunanistan, Şili, İtalya vb) tek ulusal saat kullanır.

Yerel Saat Nedir?

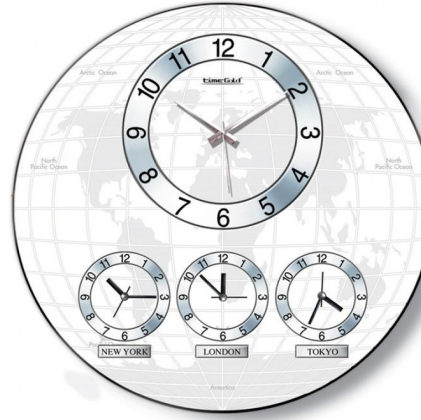
Yerel saat bir yerin kendine özgü saatidir.Yerel saatler güneşe göre belirlenmektedir.Yeryüzündeki herhangi bir noktada güneşin en tepede olduğu,gölge boyunun en kısa olduğu ana öğle vakti denir ve saat 12:00 kabul edilir.

Yerel Saatler Konusunda Önemli Hususlar Nelerdir?

- ✓ Doğuda yer alan merkezlerde yerel saat daima ileridir.
- ✓ Aynı boylam üzerinde yer alan merkezlerin yerel saati aynıdır.(A=B=C=D=E=F=G)
- ✓ Ardışık iki meridyen arasında 4 dakikalık zaman farkı bulunmaktadır.

Yerel Saat Problemleri Nasıl Çözülür?

- ✓ Verilen merkezler arasındaki boylam farkı bulunur.
- ✓ Boylam farkı zaman farkına dönüştürülür.(4 dk ile çarp)
- ✓ Elde edilen zaman farkı saate çevrilir.(60 dk'ya bölünür)
- ✓ Saate çevrilen zaman farkı verilen saatten çıkarılır ya da verilen saate eklenir.(Dünyanın kendi eksenini etrafındaki dönüş yönünden dolayı doğuda yer alan merkez sorulursa zaman farkı toplanır;batıdaki bir merkez sorulursa çıkarılır.)

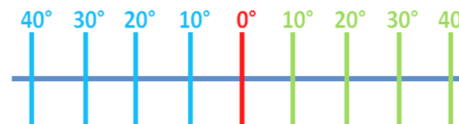
Boylam Farkı Nasıl Bulunur?

Boylam farkı bulunurken verilen merkezlerin hangi yarımkürelerde yer aldığına bakılır.

Verilen merkezler **aynı yarım kürede ise** boylam değerleri birbirinden **çıkartılır**.

Verilen merkezler **farklı yarımkürelerde ise** boylam değerleri **toplanır**.

Batı yarımkürede boylam derecelerinin artış yönü sola doğrudur.Doğu yarım kürede ise boylam derecelerinin artış yönü sağa doğrudur.

Örnek Sorular:

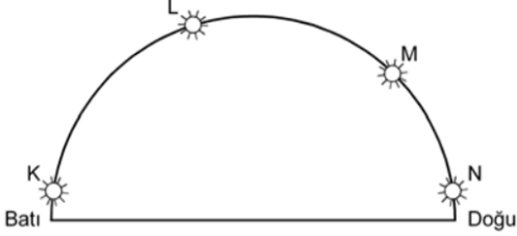
1-) 15 ° D boylamında yer alan A merkezinde yerel saat 15:00 iken 90 ° D boylamında yer alan B merkezinde yerel saat kaçtır?

2-) 35 ° B boylamında yer alan A merkezinde yerel saat 10:00 iken 80 ° D boylamında yer alan B merkezinde yerel saat kaçtır?

3-) 35 ° D boylamında yer alan A merkezinde yerel saat 19:30 iken 15 ° B boylamında yer alan B merkezinde yerel saat kaçtır?

Örnek Sorular:

4-) Güneşin ufuk düzlemindeki konumlarına göre aşağıda verilen merkezleri en doğudan batıya doğru sıralayınız.

5-) Aralarında 5 saat 40 dakika yerel saat farkı olan iki merkezden daha batıda yer alan $15^\circ D$ meridyeni üzerinde yer aldığına göre diğer merkez hangi meridyen üzerinde yer almaktadır?

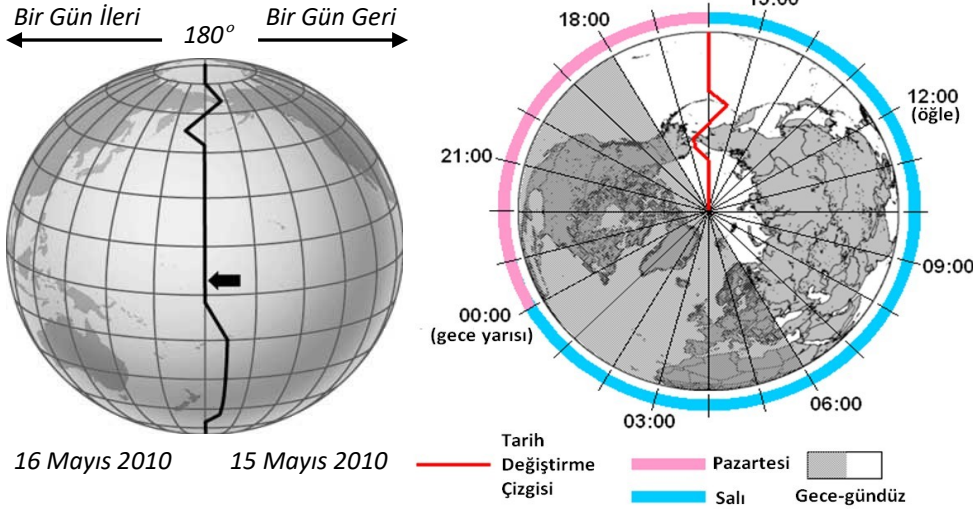
6-) 22.10.2020 Çarşamba günü $45^\circ D$ boylamında yer alan A merkezinde yerel saat 22.00 iken $120^\circ D$ boylamında yer alan B merkezinde tarih ve saat nedir?

7-) 21 Mart tarihinde $15^\circ D$ boylamında yer alan A merkezinde saat 08.15 'de doğan güneş aynı enlem üzerinde ve $45^\circ D$ boylamında yer alan B merkezinde saat kaçta batar?

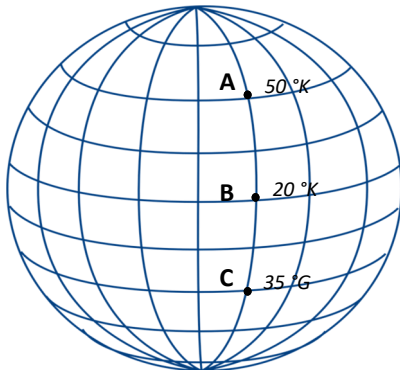
8-) +8. saat dilimini kullanan Çin'in Şanghay kentinde bulunan bir grup turist 2017 yılına burada girmiştir. Ziyaret sonrasında grubun uçağı 01.01.2017 tarihinde saat 02.30'da kalkarak -8. saat dilimini kullanan ABD'nin San Francisco kentine 11 saatlik uçuşun ardından inmiştir. Buna göre uçağın indiği anda San Francisco'da geçerli olan tarih ve saat nedir?

Tarih Değiştirme Çizgisi Nedir?

180° meridyeni ,Doğu ve Batı meridyenlerinin çakıştığı meridyendir. Doğusu ile batısı arasında bir günlük zaman fark vardır. Ada ülkelerin sınırlarını takip ettiği için zikzaklı bir uzanışa sahiptir.

Paraleller Arasındaki Kuş Uçuşu Mesafe Nasıl Hesaplanır?

Ardışık iki paralel arasında 111 km'lik mesafe bulunmaktadır.Paraleller arasındaki mesafe hesaplanırken paralel farkı bulunur ve 111 km ile çarpılır.Paralel farkı bulunurken de farklı yarım kürelerde olanlar toplanır,aynı yarım kürede olanlar ise birbirinden çıkarılır.

A-B arası mesafe nasıl bulunur?

A-C arası mesafe nasıl bulunur?

C-B arası mesafe nasıl bulunur?

Bir Boylamın Saat Dilimi Nasıl Bulunur?

Uluslararası ilişkilerin daha sağlıklı yürütülebilmesi için uluslararası saat dilimleri belirlenmiştir. 24 dilime ayrılan dünya saatinde, 15 meridyen dairesi bir saat dilimini oluşturmaktadır. Her saat dilimi arasında da 1 saatlik fark bulunmaktadır.

Başlangıç meridyeninin 7° 30' doğusu ve 7° 30' batısı arasındaki 15 derecelik saat dilimi ilk saat dilimini oluşturmaktadır. İlk saat dilimine sıfır "0" numaralı saat dilimi adı verilmektedir. Dünya batıya ve doğuya doğru on iki saat dilimine ayrılmıştır.

-12 -11 -10 -9 -8 -7 -6 -5 -4 -3 -2 -1 +1 +2 +3 +4 +5 +6 +7 +8 +9 +10 +11 +12

Herhangi bir boylamın hangi saat diliminde yer aldığını bulmak için ;

- ✓ Verilen boylam derecesi 15'e bölünür.
- ✓ Bölümden kalan 8 ve daha büyük bir sayı ise bölüme 1 eklenir.
- ✓ Verilen boylam doğu boylamı ise (+) ; batı boylamı ise (-) saat dilimi olarak ifade edilir.

Örnek-1: 160° D ve 77° D boylamları hangi saat dilimlerinde yer alır?

Örnek-2: 69° B ve 155° B boylamları hangi saat dilimlerinde yer alır?

ETKİNLİK

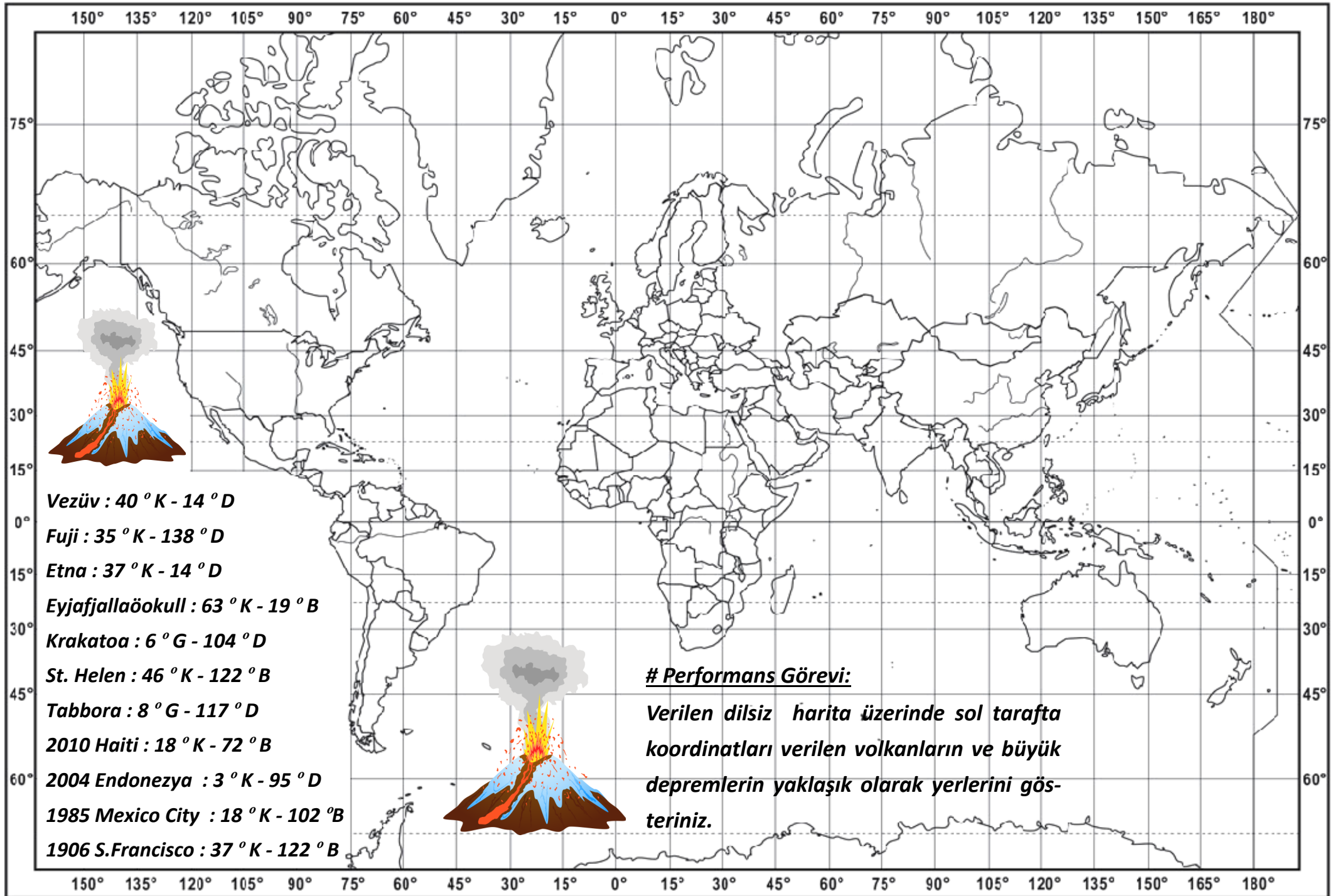
Etkinlik: Şampiyon / Ev Sahibi

Dünya üzerindeki herhangi bir nokta veya alanın bulunduğu yeri belirten enlem ve boylam değerine o yerin “coğrafi koordinatları” denir. Enlem ve boylam değerleri derece (°) dakika (′) ve saniye (″) cinsinden ifade edilmektedir. Aşağıda verilen koltuk numaralarını boyayıp birleştiriyor, ortaya çıkan kareografiden turnuvaya ev sahipliği yapan ülkenin koordinatlarını buluyoruz.

	G-13	H-16	Ç-17	E-16	Ç-11
D-13	Ç-12	E-17	D-18	Ç-16	D-16
E-8	E-12	H-18	Ğ-16	H-9	G-11
Ğ-9	G-16	Ğ-8	H-13	G-18	Ğ-11
Ğ-13	D-9	E-11	Ç-9	D-8	E-9
E-7	Ç-8	E-13	Ç-13	D-12	Ç-7
Ğ-7	G-8	Ğ-17	H-11	G-12	H-12

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
A																								
B																								
C																								
Ç																								
D																								
E																								
F																								
G																								
Ğ																								
H																								
I																								
İ																								
J																								
K																								

ETKİNLİK

Etkinlik : Şampiyona / Gruplar

Atlaslarımızdan ve verilen koordinatlardan yararlanarak elemelere katılmaya hak kazanan ülkelerin şampiyonada hangi gruplarda mücadele edeceğini tespit ediyoruz.

Hindistan	Amerika	Portekiz	Japonya
Ukrayna	Hollanda	Rusya	Türkiye
Almanya	Mısır	Uruguay	Brezilya
Fas	İran	İspanya	Şili

Çin	İngiltere	G. Kore	İsviçre
İsveç	Nijerya	Avustralya	Panama
Arjantin	Meksika	Kanada	Y.Zelanda
G.Afrika	Yunanistan	İtalya	Gana

A GRUBU

- 1.52°K-5°D (.....)
- 2.39°K-116°D (.....)
- 3.37°K-126°D (.....)
- 4.34°G-56°B (.....)

B GRUBU

- 1.28°K-77°D (.....)
2. 9°K-10°D (.....)
- 3.46°K-7°D (.....)
- 4.15°G-47°B (.....)

C GRUBU

- 1.51°K-0° (.....)
- 2.39°K-32°D (.....)
- 3.59°K-18°D (.....)
- 4.36°G-58°B (.....)

D GRUBU

- 1.35°K-139°D (.....)
- 2.9°K-79°B (.....)
- 3.38°K-77°B (.....)
- 4.37°K-23°D (.....)

E GRUBU

- 1.30°K-31°D (.....)
- 2.19°K-99°B (.....)
- 3.45°K-75°B (.....)
- 4.34°K-6°B (.....)

F GRUBU

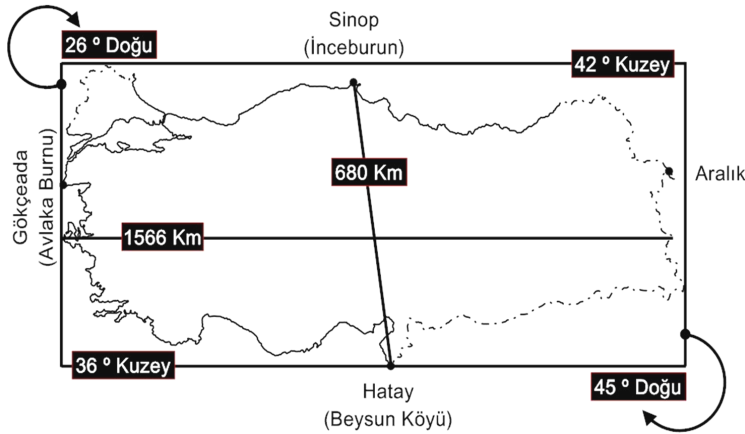
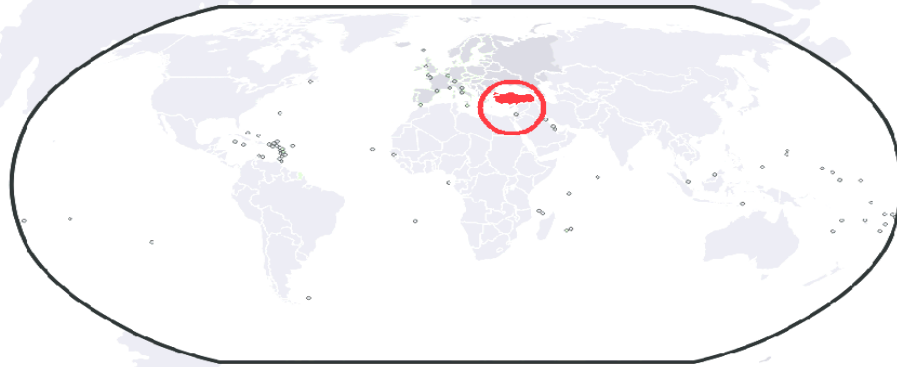
- 1.30°G-25°D (.....)
- 2.40°K-2°B (.....)
- 3.35°G-149°D (.....)
- 4.33°G-73°B (.....)

G GRUBU

- 1.52°K-13°D (.....)
- 2.41°K-14°D (.....)
- 3.50°K-30°D (.....)
- 4.38°K-9°B (.....)

H GRUBU

- 1.55°K-37°D (.....)
- 2.5°K-0°B (.....)
- 3.41°G-175°D (.....)
- 4.35°K-51°D (.....)

Türkiye'nin Göreceli Konumu;

- # Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarının birbirine en yakın olduğu yerde bulunur.
- # Üç tarafı denizlerle çevrili bir yarımada ülkesidir.
- # Petrol ve doğal gaz gibi enerji kaynaklarının rezerv miktarının fazla olduğu Orta Doğu ülkeleri ile sınır komşusudur.
- # Karadeniz'in çıkış noktalarına (İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı) sahiptir.
- # Asya ve Avrupa kıtalarını birbirine bağlayan önemli transit ticaret yollarına ve enerji nakil hatlarına sahiptir.
- # Jeolojik olarak genç oluşumlu bir ülkedir. Bu nedenle;
 - Ülkemizde deprem riski ve sıcak su kaynakları fazladır.
 - Ortalama yükseltisi fazladır.(1132 m)
 - Yer şekilleri de çeşitlilik gösterir.
- # Aynı anda farklı iklim özellikleri yaşanmaktadır.Bu nedenle;
 - Bitki örtüsü ve tarım ürünleri çeşitliliği fazladır.
 - Farklı turizm etkinlikleri yapılabilir.

Türkiye'nin Mutlak Konumu;

- # Ülkemiz 36° kuzey enlemi ile 42° kuzey enlemi arasında ve 26° doğu boylamı ile 45° doğu boylamı arasında yer alır.
- # Ülkemiz Kuzey yarım kürede yer alır.Bu nedenle ülkemizde güneyden kuzeye doğru gidildikçe;
 - Güneş ışınlarının yere düşme açısı,sıcaklık,denizlerin tuzluluk oranı, kalıcı kar sınırı azalır.Gölge boyu uzar.
 - Meridyenlerin arası mesafe daralırken;paralellerin boyları kısalmır.
- # Ülkemiz orta kuşakta / ılıman kuşakta yer almaktadır.Ülkemizde dört mevsim belirgin olarak yaşanır.
- # Ülkemizin kuzeyi ile güneyi arası kuş uçuşu 666 km'dir.
- # Ülkemizin doğusu ile batısı arasında 76 dakikalık zaman farkı bulunur.
- # Ülkemiz 2. ve 3. saat dilimleri arasında yer alır.
- # Ülkemizde ulusal saat olarak 3.saat dilimi (45° D Iğdır Boylamı) kullanılmaktadır.

ÖLÇME

Aşağıda verilen özellikler Ülkemizin hangi konumunun sonucudur? İşaretleyiniz.

Mutlak Konum

Göreceli Konum

Ülkemizde dört mevsim belirgin olarak yaşanır.

Türkiye Asya, Avrupa ve Afrika arasında bir köprü durumundadır.

45° D boylamı (İğdır) tüm ülkede ortak saat (GMT +3) olarak kullanılmaktadır.

Türkiye'nin ortalama yükseltisi 1.132 m'dir.

Ülkemiz Alp-Himalaya kıvrım sistemi içindedir. Batıdan doğuya doğru gittikçe yükselti artmaktadır.

Ardışık iki meridyen arası 85-86 km'dir.

Dünya petrollerinin %60'nın çıkarıldığı Ortadoğu ülkelerine komşudur.

Zengin yeraltı kaynaklarına sahiptir.

Sıcaklık değerleri batıdan doğuya gittikçe azalmaktadır.

Bakının etkisiyle dağların güney yamaçları kuzey yamaçlarından sıcaktır.

En doğusu ile batısı arasında 19 meridyen fark vardır. En kuzeyi ile en güneyi arasında 6 paralel fark vardır.

Farklı kültürlerle ev sahipliği yapan bir açık hava müzesi görünümündedir.

Ülkenin doğusu ile batısı arasında 76 dakikalık yerel saat farkı bulunmaktadır.

Güneyden esen rüzgârlar sıcaklığı arttırmakta; Kuzeyden esen rüzgarlar sıcaklığı düşürmektedir.

Türkiye'nin dağları genellikle D-B istikametinde uzanmaktadır.

Türkiye'nin gerçek alanı 814.578 km² iken, izdüşüm alanı 780.560 km²'dir.

Karasallık değerleri batıdan doğuya gittikçe artmaktadır.

Üç tarafı denizlerle çevrilidir. İç kısımlara deniz etkisi fazla sokulamaz.

Güneş ışınları hiçbir zaman 90° açıyla düşmez. Bir cismin gölge boyu hiçbir zaman sıfır olmaz.

Türkiye, Kuzey Yarımküre'de ve başlangıç meridyeninin doğusunda yer alır.

Aynı anda farklı iklim özellikleri yaşanır.

Batı rüzgârlarından etkilenirken kış mevsiminde cephe yağışları görülür.

D-B yönünde ulaşım kolaylıkla sağlanır. K-G yönünde ulaşım geçitlerden faydalanılmaktadır.

Etkinlik / F1 Yarış Takvimi

Dünyada en fazla ilgi gören spor organizasyonlarından biri de Formula-1 yarışlarıdır. 2020 yılı takviminde yer alan bazı yarışmaların başlangıç saatleri (organizasyonun yapıldığı ülkenin yerel saatine göre) tabloda verilmiştir. Bu yarışmaları ülkemizden (GMT +3) canlı olarak izlemek isteyen sporseverler saat kaçta ekran başına geçmelidir?

Grand Prix	GMT (UTC)	Başlangıç	TR Yayın Saati
Avustralya	GMT + 10	16.10	
Bahreyn	GMT + 3	18:10	
Vietnam	GMT + 7	14.10	
Çin	GMT + 8	14.10	
Azerbaycan	GMT + 4	16:10	
Kanada	GMT - 4	14.10	
Büyük Britanya	GMT 0	15:10	
İtalya	GMT + 1	15:10	
Rusya	GMT + 3	14:10	
Japonya	GMT + 9	13.10	
Amerika	GMT - 6	14:10	
Meksika	GMT - 5	13:10	
Brezilya	GMT - 3	13:10	

Etkinlik / Maç Günü 21.04.2018 - Cumartesi

Yukarıda verilen görselden yararlanarak aşağıdaki soruları cevaplandırınız.

Yerel saat farklılıklarının oluşmasının temel nedeni nedir?

Yerel saati en ileri ve en geri olan yerler hangileridir?

Aynı boylam üzerinde yer alan şehirler ve ülkeler hangileridir?

Maçın oynandığı anda Sydney'de tarih ve gün nedir?

Maçın canlı izlenme saatleri dikkate alındığında aşağıda verilen ülkeler ve şehirler yaklaşık olarak hangi boylam üzerinde yer almaktadır?

Mexico:..... Newyork:.....

Brezilya:..... Cezayir:.....

Arjantin:..... G.Afrika:.....

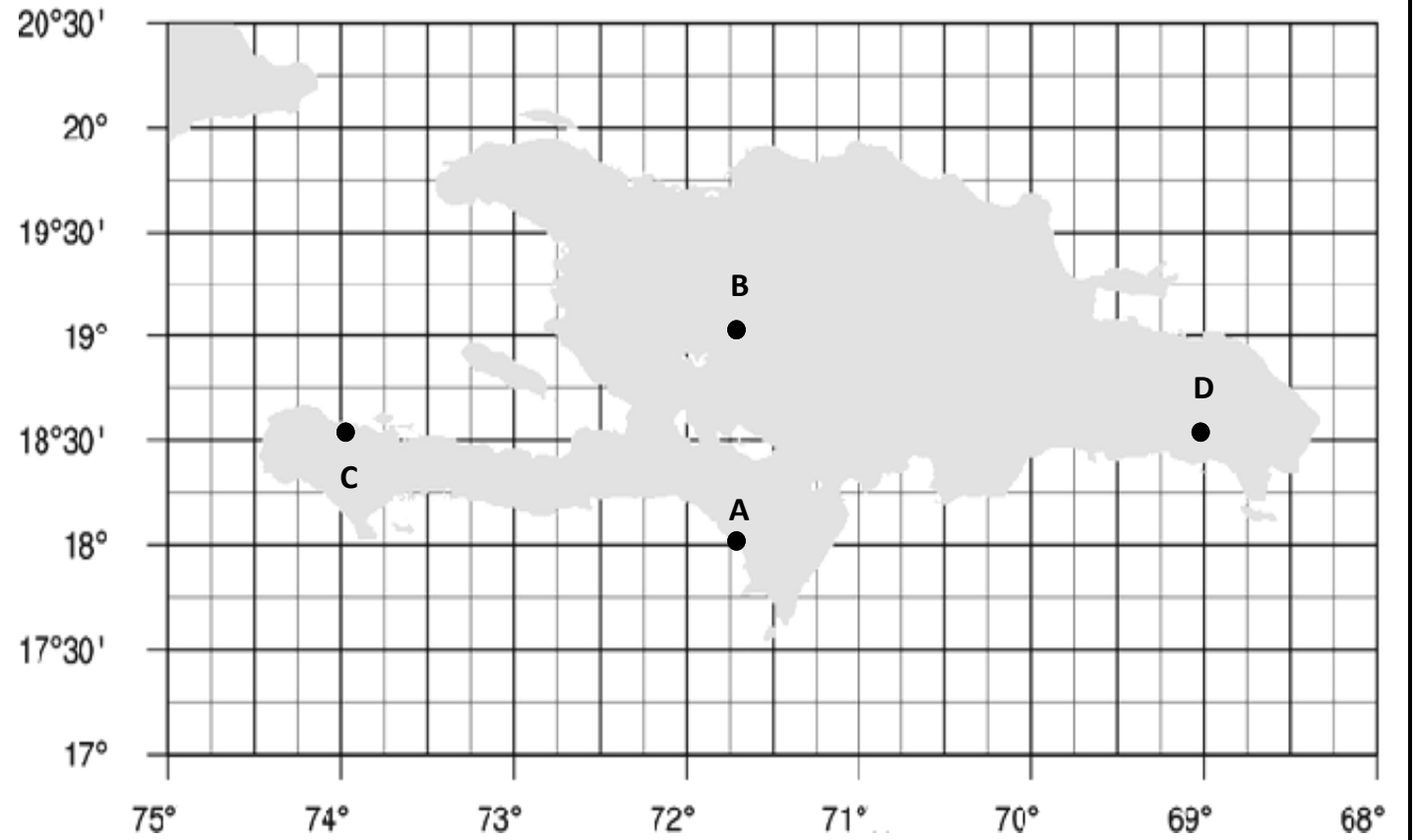
Malezya:..... Türkiye:.....

Avustralya:..... Hindistan:.....

ETKİNLİK

Görev 16: Bu mesajı aldıysan bir an önce harekete geçmelisin. Gizli görev 16 için senin coğrafi becerilerine ihtiyacımız var. C noktasına iniş yaptıktan sonra A ve B noktalarındaki ekibi toplayıp buluşma noktasına (D noktasına) gideceksiniz.Sahaya inmeden önce aşağıdaki soruların yanıtlarına ulaşmalısın.Atlas ve haritalardan yararlanabilirsin. Acele etmelisin.Zaman daralıyor.

1-) Yukarıdaki haritada gösterilen bölge hangi yarımkürelerde yer alır?

2-) Yukarıdaki haritada yer alan bölgenin coğrafi koordinatlarını nedir?

3-) Yukarıda koordinatları verilen gizemli bölgenin ismi nedir?

4-) Haritada verilen bölge üzerinde hangi devletler yer almaktadır?

5-) A ve B noktaları arasındaki kuş uçuşu uzaklık yaklaşık olarak kaç km'dir?

6-) C noktasında yerel saat 15.58 iken,D noktasının yerel saati kaçtır?

7-) D noktasında yerel saat 01:16 iken ,ülkemizde saat kaçtır?

8-) Gizemli bölge hangi saat diliminde yer almaktadır?

BULMACA

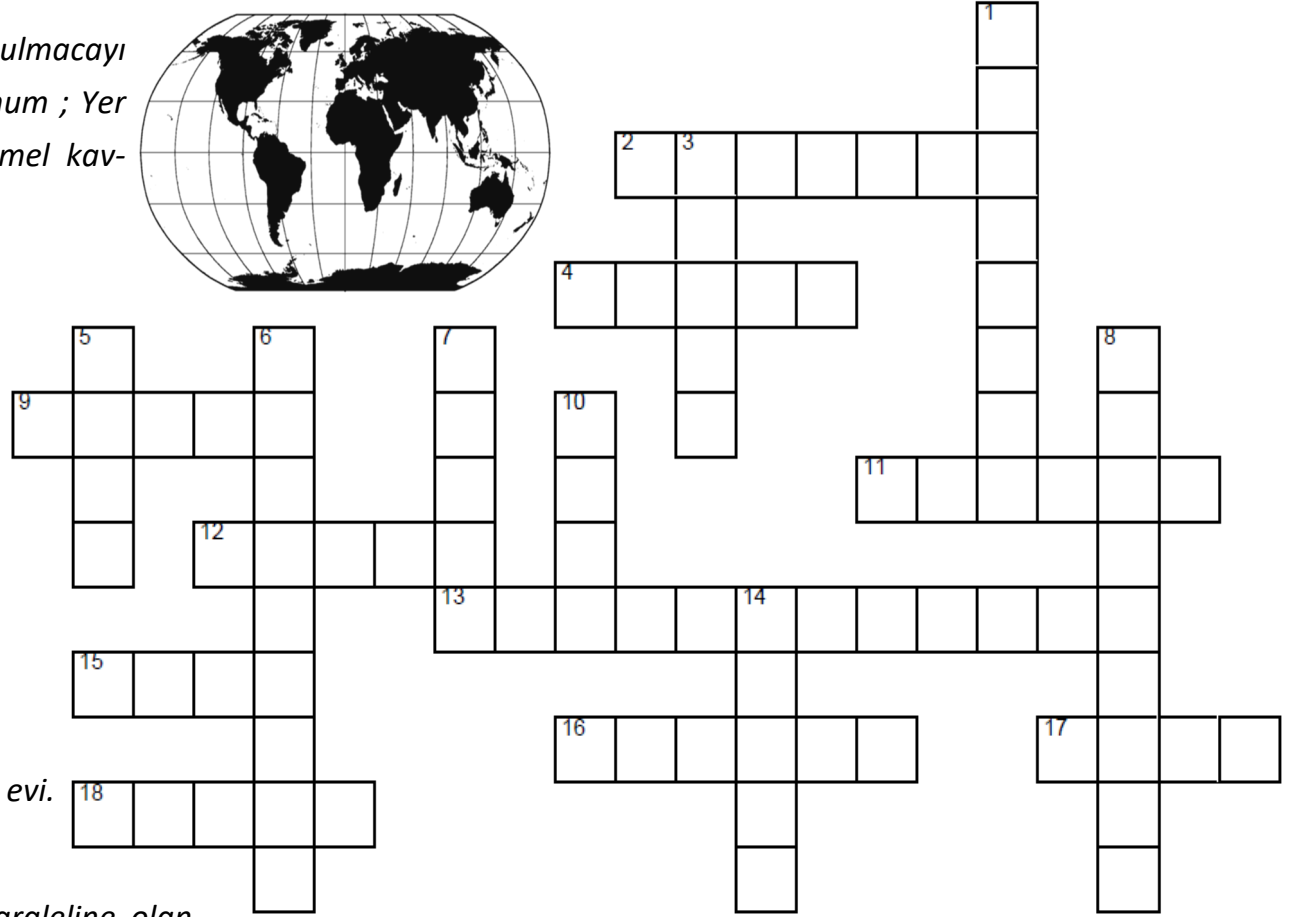
Yanda verilen çengel bulmacayı çözerek 9.1.5 Coğrafi Konum ; Yer ve Zaman ünitesinin temel kavramlarını öğreniyoruz.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

- 1-) Başlangıç paralelini dik olarak kesen yarım çemberlerin genel adı.
- 3-) Bir varlığın yerküre üzerindeki adresidir.
- 5-) Yeryüzündeki herhangi bir noktada güneşin en tepede olduğu an, vakit.
- 6-) Ülkemizin bulunduğu kuşağın adı.
- 7-) Birden fazla ulusal saat kullanan bir ülke.
- 8-) Başlangıç meridyeninin geçtiği varsayılan gözlem evi.
- 10-) Ardışık iki boylam arasındaki dakika farkı.
- 14-) Yeryüzündeki herhangi bir noktanın başlangıç paraleline olan uzaklığının açı cinsinden değeridir.

SOLDAN SAĞA

- 2-) Başlangıç paraleli.
- 4-) Ülkemizin en kuzeyinde yer alan ilimiz.
- 9-) Ortak saat olarak kullandığımız boylamın geçtiği ilimiz.
- 11-) Kuzey yarımküredeki dönencenin adı.
- 12-) Ülkemizin en güneyinde yer alan ilimiz.

- 13-) Bir meridyenin tam karşısına denk gelen ve onu tam bir çembere tamamlayan meridyene verilen isim.
- 15-) Yerel saatin daima ileri olduğu yön.
- 16-) Yeryüzündeki herhangi bir noktanın başlangıç meridyenine olan uzaklığının açı cinsinden değeridir.
- 17-) Tek ulusal saat kullanan bir Güney Amerika ülkesi.
- 18-) Güney yarımküredeki dönencenin adı.

PARKUR

Bu bölümde Coğrafi Konum:Yer ve Zaman başlığı 9.1.5 kazanımının öğrenilme düzeyini ortaya çıkarıyoruz.Kırmızı istasyon 20 puan,diğerleri 10'arpuan ; parkur toplam 100 puandır. Başarılar.

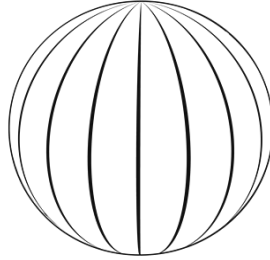
① Meridyenlerin özelliklerini yazabilirim.

.....

.....

.....

.....

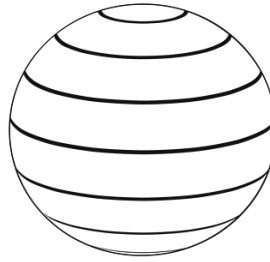
② Paralellerin özelliklerini yazabilirim.

.....

.....

.....

.....

③ Mutlak konum ile göreceli konumu açıklayabilirim.

.....

.....

.....

.....

④ Enlemin etkilerini örneklerle açıklayabilirim.

.....

.....

.....

.....

⑤ Ülkemizin coğrafi koordinatlarını yazabilirim.

.....

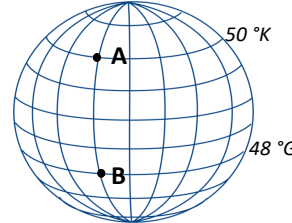
.....

.....

.....

⑥ Verilen iki paralel arasındaki kuş uçuşu mesafeyi hesaplayabilirim.

.....

.....

.....

.....

⑦ Uluslararası saat dilimi uygulamasını kısaca açıklayabilirim.

.....

.....

.....

.....

⑧ Aşağıda verilen yerel saat problemini çözebilirim.

47 ° D boylamında yer alan A merkezinde yerel saat 14:30 iken 19 ° B boylamında yer alan B merkezinde yerel saat kaçtır?

.....

.....

.....

⑨ Koordinat sisteminin günlük hayattaki kullanımını örneklendirebilirim.

.....

.....

.....

.....

